

**УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ КАПІТАЛОМ
У ЗАКЛАДІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

Гуменний Олександр Дмитрович

кандидат педагогічних наук,

завідувач лабораторії електронних навчальних ресурсів

Інститут професійної освіти НАПН України

Анотація. У сучасному світі, де інновації та знання швидко розвиваються, управління інтелектуальним капіталом у закладах професійної освіти стає важливим елементом для забезпечення конкурентоспроможності та якості навчальних програм.

Враховуючи зростаючу роль цифрової культури та технологічних змін, управління інтелектуальним капіталом дозволяє закладам професійної освіти виробляти та управляти знаннями для підготовки студентів до вимог сучасного ринку праці.

Актуальність управління інтелектуальним капіталом у закладах професійної освіти підкреслюється тим, що ця система допомагає оптимізувати використання знань та ресурсів, підвищуючи ефективність навчального процесу та підготовки кваліфікованих фахівців.

Ключові слова: інтелектуальний капітал, цифрова культура, управління персоналом, якість освітніх послуг, стратегії управління, ефективність закладу професійної освіти.

Humennyi Oleksandr. Management of intellectual capital in a professional education institution

Abstract. In the modern world, where innovations and knowledge are rapidly evolving, managing intellectual capital in vocational education institutions becomes a crucial element to ensure competitiveness and the quality of educational programs.

Taking into account the increasing role of digital culture and technological advancements, intellectual capital management enables vocational education institutions to generate and manage knowledge for preparing students to meet the demands of the contemporary job market.

The relevance of intellectual capital management in vocational education institutions is emphasized by the fact that this system helps optimize the utilization of knowledge and resources, thus enhancing the efficiency of the educational process and the preparation of qualified professionals.

Key words: Intellectual Capital, Digital Culture, Personnel Management, Quality of Educational Services, Management Strategies, Effectiveness of a Professional Education Institution.

Інтелектуальний капітал закладу професійної освіти – це сукупність знань, експертизи, навичок, інноваційного потенціалу та інтелектуальних ресурсів, якими володіє і використовує освітня установа для досягнення своїх метоцільових завдань, а саме: підготовка кваліфікованих фахівців,

підвищення якості освіти, розвиток наукових досліджень, забезпечення доступності освіти, створення сприятливого середовища для навчання, розвиток та управління інтелектуальним капіталом закладу, включаючи викладачів, дослідників і різні ресурси, взаємодія з бізнесом і громадськістю: забезпечення інновацій.

Отже, інтелектуальний капітал включає[1, с.19]: навчальні програми, методи навчання, науковий потенціал викладачів, дослідницькі досягнення, інформаційні ресурси, доступ до сучасних технологій і всі елементи, які сприяють підготовці кваліфікованих фахівців та забезпечують якісну освіту. А управління інтелектуальним капіталом закладу професійної освіти передбачає стратегічне планування, розробку і впровадження навчальних програм, підвищення кваліфікації викладачів і студентів, інноваційні підходи до навчання та інші дії, спрямовані на оптимізацію використання цього капіталу для підвищення якості освіти та конкурентоспроможності закладу.

Управління інтелектуальним капіталом в закладі професійної освіти може включати ряд практичних підходів та стратегій:

1. Розвиток інноваційних навчальних програм.
2. Підтримка наукових досліджень.
3. Постійне професійне навчання.
4. Залучення зовнішніх експертів і партнерів.
5. Використання цифрових технологій.
6. Модерація результатів.
7. Збереження та передача знань.
8. Розвиток корпоративної культури.
9. Мотивація інтелектуального капіталу.

Такі практичні підходи сприяють підвищенню ефективності та конкурентоспроможності закладу професійної освіти через ефективне управління інтелектуальним капіталом.

Лабораторією електронних навчальних ресурсів розроблено практичні рекомендації для ефективного управління інтелектуальним капіталом закладу професійної освіти:

1. Оцінка поточного стану інтелектуального капіталу закладу. Визначення ключових викладачів і дослідників, рівня їхніх знань та навичок, а також рівень комунікаційності та взаємодії між ними.
2. Створення програми для розвитку талантів серед викладачів та студентів. Забезпечення умов для їхнього подальшого навчання, проведення досліджень та професійного росту.
3. Розроблення централізованої бази даних, якщо містить інформацію про знання, досвід і досягнення викладачів та студентів.
4. Формування колаборативних мереж з іншими університетами, дослідницькими організаціями та установами для обміну знаннями та ресурсами.

5. Забезпечення фінансової та інфраструктурної підтримки для наукових досліджень викладачів та студентів. Створення механізму для їхнього упровадження в практику.

6. Забезпечення можливостей для професійного розвитку викладачів через участь у семінарах, тренінгах та програмах підвищення кваліфікації.

7. Створення системи мотивації для викладачів та студентів, що включає в себе винагороди за досягнення в галузі навчання та досліджень.

8. Встановлення системи оцінювання інтелектуального капіталу та регулярного її відстеження. Забезпечення звітності для внутрішніх та зовнішніх аудиторій.

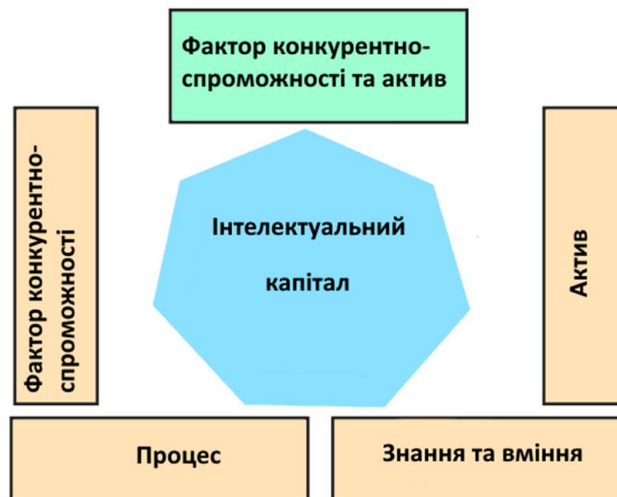

Рис.1 Підходи до визначення інтелектуального капіталу [1]

Список використаних джерел

1. Vlasenko T. A., Vasylenko Yu. V. Theoretical and Methodological Aspects of Defining the Intellectual Capital. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2015-1_0-pages-292_298.pdf (дата звернення 19.10.2023).